

Yashil IQTISODIYOT va TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, siyosiy, ilmiy, ommabop jurnal

2024

No 4

- 08.00.01 Iqtisodiyot nazariyasi
- 08.00.02 Makroiqtisodiyot
- 08.00.03 Sanoat iqtisodiyoti
- 08.00.04 Qishloq xo'jaligi iqtisodiyoti
- 08.00.05 Xizmat ko'rsatish tarmoqlari iqtisodiyoti
- 08.00.06 Ekonometrika va statistika
- 08.00.07 Moliya, pul muomalasi va kredit
- 08.00.08 Buxgalteriya hisobi, iqtisodiy tahlil va audit
- 08.00.09 Jahon iqtisodiyoti
- 08.00.10 Demografiya. Mehnat iqtisodiyoti
- 08.00.11 Marketing
- 08.00.12 Mintaqaviy iqtisodiyot
- 08.00.13 Menejment
- 08.00.14 Iqtisodiyotda axborot tizimlari va texnologiyalari
- 08.00.15 Tadbirkorlik va kichik biznes iqtisodiyoti
- 08.00.16 Raqamli iqtisodiyot va xalqaro raqamli integratsiya
- 08.00.17 Turizm va mehmonxona faoliyati

74-91 xalqaro daraja
ISSN: 2992-8982

Yashil

IQTISODIYOT va TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, siyosiy, ilmiy, ommabop jurnal

Bosh muharrir:

Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich

Bosh muharrir o'rinbosari:

Karimov Norboy G'aniyevich

Elektron nashr. 882 sahifa.

E'lon qilishga 2024-yil 30-aprelda ruxsat etildi.

Muharrir:

Qurbonov Sherzod Ismatillayevich

Tahrir hay'ati:

Salimov Oqil Umrzoqovich, O'zbekiston fanlar akademiyasi akademigi
Abduraxmanov Kalandar Xodjayevich, O'zbekiston fanlar akademiyasi akademigi
Rae Kvon Chung, Janubiy Koreya, TDIU faxriy professori, "Nobel" mukofoti laureati
Osman Mesten, Turkiya parlamenti a'zosi, Turkiya – O'zbekiston do'stlik jamiyati rahbari
Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich, t.f.d., prof., O'zR Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar vaziri
Buzrukxonov Sarvarxon Munavvarxonovich, i.f.d., O'zR Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar vaziri o'rinbosari
Axmedov Durbek Kudratillayevich, i.f.d., prof., O'zR Oliy Majlisi qonunchilik palatasi deputati
Axmedov Sayfullo Normatovich i.f.n., professor, MIM akademiyasi rektori
Xudoyqulov Sadirdin Karimovich, i.f.d., prof., TDIU YoMMMIB birinchi prorektori
Abduraxmanova Gulnora Kalandarovna, i.f.d., prof., TDIU Ilmiy ishlar va innovatsiyalar bo'yicha prorektori
Kalonov Muxiddin Baxritdinovich, i.f.d., prof., "O'IRIAM" ilmiy tadqiqot markazi direktori – prorektor
Yuldashev Mutallib Ibragimovich, i.f.d., TMI professori
Samadov Asqarjon Nishonovich, i.f.n., TDIU professori
Slizovskiy Dimitriy Yegorovich, t.f.d., Rossiya xalqlar do'stligi universiteti professori
Mustafakulov Sherzod Igamberdiyevich, i.f.d., prof., Xalqaro "Nordik" universiteti rektori
Aliyev Bekdavlat Aliyevich, f.f.d., TDIU professori
Axmedov Ikrom Akramovich, i.f.d. TDIU professori
Po'latov Baxtiyor Alimovich, t.f.d., profesor
Eshtayev Alisher Abdug'aniyevich, i.f.d., TDIU professori
Isakov Janabay Yakubbayevich, i.f.d., TDIU professori
Musyeva Shoira Azimovna, SamDu IS instituti professori
Axmedov Javohir Jamolovich, i.f.f.d., "El-yurt umidi" jamg'armasi ijrochi direktori o'rinbosari
Toxirov Jaloliddin Ochil o'g'li, t.f.f.d., TAQU katta o'qituvchisi
Xalikov Suyun Ravshanovich, i. f. n., TDAU dotsenti
Kamilova Iroda Xusniddinovna, i.f.f.d., TDIU dotsenti
Nosirova Nargiza Jamoliddin qizi, i.f.f.d., TDIU dotsenti
Rustamov Ilhomiddin, f.f.n., Farg'ona davlat universiteti dotsenti
Fayziyev Oybek Raximovich, i.f.f.d. (PhD), Alfraganus universiteti dotsenti
Sevil Piriyeva Karaman, PhD, Turkiya Anqara universiteti doktoranti
Mirzaliyev Sanjar Maxamatjon o'g'li, TDIU mustaqil tadqiqotchisi
Utayev Uktam Choriyevich, O'zR Bosh prokuraturasi boshqarma boshlig'i o'rinbosari
Ochilov Farxod, O'zR Bosh prokuraturasi iqtisodiy jinoyatlarga qarshi kurashish departamenti bo'limi boshlig'i
Yaxshiboyeva Laylo Abdisattorovna, TDIU katta o'qituvchisi

Ekspertlar kengashi:

Berkinov Bazarbay, iqtisodiyot fanlari doktori, professor
Hakimov Ziyodulla Ahmadovich, i.f.d, TDIU dotsenti
Tuxtabayev Jamshid Sharafetdinovich, i.f.f.d, TDIU dotsenti
Xamidova Faridaxon Abdulkarim qizi, i.f.d., TMI dotsenti
Babayeva Zuhra Yuldashevna, TDIU mustaqil tadqiqotchisi

Muassis: "Ma'rifat-print-media" MChJ

Hamkorlarimiz: Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti, O'zR Tabiat resurslari vazirligi, O'zR Bosh prokuraturasi huzuridagi IJQK departamenti.

MUNDARIJA

Organizational Behavior and Leadership.....	10
Ibrokhim Gulomov	
Baliqchilikda klasterlarini tashkil etishning nazariy asoslari	18
Olim Murtazayev, Muydinov Olim Bekmuratovich	
Оценка состояния привлечения инвестиций в сферу туризма Узбекистана и механизмы управления	24
Арзиматов Бобирмирзо Зокирджон угли	
Biologik aktivlar buxgalteriya hisobni milliy va xalqaro standartlarga muvofiq takomillashtirish masalalari ...	27
Axmadaliyeva Zebo Abduxalimovna	
Aholi yashash joylarida yong'in risklarini bartaraf etish xizmatlardan foydalanish imkoniyatlari	32
Aziz Zikriyoev	
O'zbekistonda ilmiy darajali kadrlar tayyorlash tizimi boshqaruvining tashkiliy tuzilmasi va vazifalari.....	40
Beknaeva Shaxnoza Vladimirovna	
Mintaqaviy turizmning iqtisodiyot rivojlanishiga ta'siri (O'zbekiston turistik xizmatlar bozori misolida).....	45
D. B. O'roqova	
Qishloq xo'jaligi mahsulotlarini ko'paytirishning asosiy yo'llari.....	50
Ibrohimov Boburmirzo Baxtiyor o'g'li, Sayfiddinov Sarvarbek Anvarbek o'g'li	
Sanoat korxonalarining aksiyalar bozoridagi faoliyati tahlili: muammolar va yechimlar	55
Igitov Jurabek Kuzibekovich	
Qurilishda modernizatsiya va diversifikatsiya qilish asosida yangi ishlab chiqarish quvvatlarini oshirish	63
Islamov Ozodjon	
Sanoat korxonalari innovatsion salohiyatini oshirishning tashkiliy-iqtisodiy mexanizmini takomillashtirish yo'llari.....	67
J. K. Boymurodov	
Mamlakatda yashil iqtisodiyotni rivojlantirish yo'nalishlari	72
Kadixodjayeva Nilufar Raxmatullayevna	
BlokchEYn texnologiyalari yordamida raqamli iqtisodiyotni o'zgartirish	77
Karabayev Rustam Zafarovich, Saitkamolov Muxammadxo'ja Sobirxo'ja o'g'li	
Raqamli iqtisodiyot sharoitida zamonaviy mehnat bozorining rivojlanishi	84
Layli Mirzayeva	
Xizmat ko'rsatish sohasini rivojlantirishda investitsion resurslardan samarali foydalanish mexanizmlari.....	88
Luiza Komilovna Xaydarova	
Umumta'lim muassasalari sonining ekonometrik tahlilini pedAgogik metodlar yordamida amalga oshirish....	93
Ravshanova Muhayyo Maxmanazarovna	
O'zbekiston tarixiy shaharlarida turistik faoliyati shakllanishi va ularni boshqarishning nazariy asoslari.....	98
Meliqulov G'ayrat Abdug'afforovich	
Iqtisodiy rivojlanish va ilmiy tadqiqot rivojlanishining havo ifloslanish darajasiga ta'siri	105
Murodullayev Kamoliddin Sherzod o'g'li, Sadibekova Bibisora Djapparovna, Turdiqulov Farrux Ravshanjon o'g'li	
Hududlarni rivojlantirish va "yashil iqtisodiyot"ni shakllantirishning ekologik muammolari.....	110
Maxkamov Saidafzal Saidkamol o'g'li, Yigitaliyeva Dilnavo Mansurjon qizi	
Ekoturizm obyektining tasniflanishi va alohida xususiyatlari	116
Qodirov Azizjon Anvarovich	
Mamlakatimiz oliy ta'lim tizimida sifat menejmentidan foydalanishning konseptual asoslari	121
Saidqulova Furuza Farmonovna	
Bo'lajak iqtisodchilarning kasbiy kompetensiyalari.....	125
Shukurova Marifat Xodjiakbar qizi	
Ta'limning bosqichlari va ularning inson kapitalini shakllantirishdagi ahamiyati	129
To'rayeva Hurriyat To'yqulovna	

Hududlarda to'g'ridan to'g'ri xorijiy investitsiyalarni jalb etish dasturini amalga oshirishda marketingni rivojlantirish yo'llari	136
Xamidov O. X., Tojiyeva A. F.	
Investitsiyalar marketingining strategik aspektlari.....	143
Xodjamberdiyeva Dilnoza Bahtiyorovna	
Xorijiy investitsiyalarni jalb etishda investitsion muhit jozibadorligini oshirishga nazariy qarashlar	149
A. Bektemirov, A. A. Abdurahmonov	
Qishloq xo'jaligi raqobatbardoshligini oshirishning ilg'or xorij tajribasi	154
Abdulloev Asliddin Junaydullayevich, Ochilov Narzullo Fayzulloyevich	
Sanoat ishlab chiqarish tizimining investitsion xususiyatlari.....	159
Yodgorova Xalima To'liqinovna	
Turizm sohasi uchun yuqori malakali kadrlarni tayyorlashda davlat va xususiy sherikchilikning o'zaro bog'liqligi tahlili.....	165
Raxmatov Adxam Itolmasovich	
Mamlakatimizda turizm tashkilotlari faoliyatini qo'llab-quvvatlash maqsadida marketing instrumentlari orqali samarali tizim yaratish.....	169
Suyunova Kamilla Baxromovna	
Qishloq xo'jaligida agrokimyo xizmatlar ko'rsatishning iqtisodiy samaradorligini oshirish yo'llari	173
Tabayev Azamat Zaripbayevich	
Yashil iqtisodiyotga investitsiyalarni jalb qilishni faollashtirish muammolari	178
Xomitov K. Z., Masharipova S. R.	
Considerations on the Problem of Illegal Migration and Human Trafficking	183
Azamatova Gulmira Bayirbekovna, Otarbayeva Guljan Kobeyevna	
Sustainable Development and Environmental Economics in Uzbekistan: A Focus on Carbon Pricing and Renewable Energy	186
Muhammadiyev Po'latjon Ilhomjon o'g'li, Urganbayeva Dilnoza Toxtasinovna	
The use of Digital Technologies in the Provision Of Utilities to the Population	192
Mamanazarov Oybek Shomurodovich, Inoyatova Durdona Shoxaydarovna, Alijonov Jamshid Alijon o'g'li	
The Current State of the Digital Economy in the Agrarian Sphere: Problems and Solutions	196
Babadjanov Abdirashid Musayevich	
Behavioral Theory of the Firm.....	201
Egamberdieva Oydin Abror qizi	
The Role of Information Technologies in Increasing the Capitalization of Commercial Banks	207
Egamova Makhfurat Esanovna	
Финансовые риски в исламском финансировании для внедрения в Республики Узбекистан	211
Абдуллоев Фуркат Олимджонович	
Совершенствование методологии экспертизы инвестиционных проектов	216
Бекимбетова Гулнора Маратовна	
Методические подходы к формированию механизмов стратегического управления развитием химической отрасли.....	223
Бибутова Шахло Саъдуллаевна	
Меры по снижению доли теневой экономики в стране.....	228
Махмудова Юлдузхон Бахромжон кизи, Сафаров Гиёсиддин Абдуллаевич ўғли	
Формирование национальной инновационной системы – одна из приоритетных задач повышения конкурентоспособности Республики Узбекистан	232
Н. М. Махмудов, А. А. Алиев, З. А. Мирзоев	
Мониторинг и анализ современного состояния и развития промышленности в Узбекистане.....	237
Назарова Раъно Рустамовна, Исмоилова Малика Дилшодовна	
Цифровая платформа как инструмент трансформации бизнес-процессов.....	243
Раупов Жамшид Рашидович	
Роль применения ключевых показателей эффективности труда на предприятиях.....	249
Рахматуллаева Шахноза Хамидовна	

Влияние цифровой трансформации на инвестиционную привлекательность Узбекистана.....	255
Саитхамолов Мухаммадхожа Сабирходжа угли, Маркабаева Жансая Айбек кызы	
Организация и координация методической помощи при управлении педагогическими кадрами	261
Хакимова Майя Юрьевна	
Интеграция узбекистана в мировое экономическое содружество путем унификации бухгалтерского учета на основе МСФО	266
Зарипова Саёхат Зафаровна	
Tijorat banklari tomonidan investitsiya loyihalarini moliyalashni rivojlantirish imkoniyatlari.....	271
Abduqodirova Ozoda Anvarjon qizi	
Tijorat banklari tomonidan jismoniy shaxslarga ajratilgan kreditlarning joriy tahlili.....	276
Abdusalomov Jaxongir O'ktam o'g'li	
Globallashtirish sharoitida mamlakatimizda sug'urta bozorini raqamlashtirishning ahamiyati	282
Anvarova Z.	
The Role of Parents and Teachers in Promoting a Healthy Lifestyle in Children.....	286
Axtamov Djamshed Baxromovich	
A Study of the Importance of Green Economy in Uzbekistan Sustainable Economic Development and its Measurement Indicators in Relation to Environment.....	291
Ataniyazova Maksuda Baltayevna, Tairova Zarnigor Mammot qizi	
Konsolidatsiyalashgan moliyaviy hisobot tuzishning zarurligi.....	296
Avazov Iloxom Ravshanovich	
Foydani soliqqa tortish obyekti sifatidagi iqtisodiy tarkibi.....	301
Axrorov Zarif Oripovich	
Surxondaryo viloyatida aholining uy-joy bilan ta'minlanganlik darajasini tahlili.....	309
Ibragimov Qobil To'xtamishovich	
Review of Methodological Approaches to Enterprises Financial Condition Analysis.....	314
Ismailova Maxbuba Mirxalilovna	
Innovatsion rivojlanish sharoitida xizmat ko'rsatish sohasini tasniflanishining nazariy va ilmiy asoslari.....	319
Masharipova Manzura Alimbayevna	
Korxonalarda benchmarking strategiyalarini qo'llashning ijtimoiy-iqtisodiy mexanizmlari.....	325
Narziyeva Dilafiruz Muxtorovna	
Davlat budjetining soliqsiz daromadlari shakllanishini takomillashtirish yo'llari.....	330
O'ktamova Nargiza Narzulla qizi	
Mamlakatimizda sanoat ishlab chiqarishi korxonalarining rivojlanish holati tahlili.....	334
Olimov Maqsudjon Komiljon o'g'li	
Moliyaviy natijalar to'g'risidagi hisobotni moliyaviy hisobotning xalqaro standartlar talablari asosida tuzish.....	339
Pardayeva Zulfizar Alimovna	
Raqamlashtirish sharoitida qo'shma korxonasi faoliyatining tahlili.....	343
Rashidov Jamshid Xamidovich	
Kichik biznes va xususiy tadbirkorlikning rivojlanishida oilaviy tadbirkorlikning o'rni.....	348
Raximov Baxromjon Ibroximovich, Saloxiddinov Zuxriddin Nuriddin o'g'li	
Raqamli iqtisodiyot sharoitida xizmat ko'rsatishning ilmiy asoslari.....	352
Suyunov Asror Baxtiyorovich	
Raqamli iqtisodiyot sharoitida telekommunikatsiya sohasini rivojlantirish ilmiy asoslari.....	356
Toshmatov Salohiddin Zayniddinovich	
Raqamli iqtisodiyot sharoitida innovatsiyalarni joriy etishning huquqiy masalalari.....	360
Turg'unov Saloxiddin Jamol o'g'li, Mirzayeva Mohidil Vohidovna	
Zamonaviy sharoitlarda korxonalarning moliyaviy baqarorligini yaxshilash masalalari	366
Usmanova Guljahon Ulug'bek qizi	
Franshizalarni jalb qilishda davlat boshqaruvi tizimida marketing tadqiqotlarining ahamiyati	371
Xodjayev Anvar Rasulovich	

Transport Decarbonization Strategy.....	377
Yarashova Vasila Kamalovna, Muradov Bekzod Xidirnazar ugli	
Temir yo'l transportida ishlab chiqarish faoliyatining iqtisodiy samaradorligini oshirish	382
Yermatova Dilnoza Axmadjonovna	
Iqtisodiyotda davlat ishtirokini qisqartirish va xususiy tadbirkorlikni rivojlantirish istiqbollari	387
Yuldashev Xusniddin Abdullayevich	
Issiqlik ta'minoti xizmatlarini ko'rsatish samaradorligi va sifatini baholash ko'rsatkichlari tizimi	390
Abdulaziz Abdumo'minovich Matro'ziyev	
Issiqlik ta'minoti xizmatlari sifatiga ta'sir etuvchi omillar va ularni baholash	394
Abdulaziz Abdumo'minovich Matro'ziyev	
Jismoniy shaxslarning mol-mulkiga soliq solishni takomillashtirish.....	399
Abdullayev Zafarjon Alijonovich, Zaydullayev Abduhabib Boliqul o'g'li	
Sug'urta tashkilotlarida hisob siyosatini ishlab chiqishning ahamiyati.....	404
Abduraimova Maftunaxon Axmatovna	
Bank risklarini boshqarishning xalqaro tajribalari.....	409
Abdurasulov Jaxongir Abduvaliyevich	
Tadbirkorlik subyektlari ijtimoiy ma'sulligini ta'minlash mexanizmining amal qilish darajasi	416
Bayisbayev Javlon Nurlanovich	
Qishloq aholisining qishloq xo'jaligida bilim va innovatsiyalarni o'zlashtirishga ta'sir etuvchi omillarni iqtisodiy baholash (Samarqand viloyati misolida).....	421
Bozorova Lobar Nuralevna	
Направления совершенствования инновационных стратегий в деятельности промышленных предприятий	427
Дониерова Зухрабону Алишер кизи	
Mol-mulk solig'ining korxonalar faoliyatiga ta'siri.....	432
Qudiyarov Kishibay Ramatullayevich	
Banklar reytingini aniqlash va barqarorligini ta'minlashning ustuvor yo'nalishlari.....	438
Maxmudov Omon Tuxtayevich	
Iqtisodiyotni modernizatsiyalash sharoitida tijorat banklarining aktiv va passiv operatsiyalarini innovatsion usullar orqali boshqarishni takomillashtirish	442
Mo'minova Ma'suda Baxtiyarovna	
Auditorlik tekshiruvini dasturiy ta'minot asosida tashkil etish: muammo va yechimlar.....	447
Nazarova Kamola Sattoral qizi	
Ishlab chiqarish infratuzilmasini rivojlantirishning davlat tomonidan tartibga solish konsepsiyasi.....	453
Normurodov Xusan Eshmaxmatovich	
O'zbekiston Respublikasida kichik biznes va xususiy tadbirkorlikning ahamiyati hamda uni rivojlantirish istiqbollari.....	460
Nurullayeva Shaxnoza, Saydullayeva Saodat	
Tijorat banklari inson kapitali samaradorligini baholashda KPI ko'rsatkichlaridan foydalanish mexanizmlari	467
Turaeva Mastura Kurbanovna	
Сущность и особенности инвестиционно-строительного процесса	471
А. Бектемиров, Б.М. Абдувалиев	
Tijorat banklarida muammoli kreditlarni boshqarishning dolzarb masalalari.....	478
Saidov Hayotjon Raxmatulloyevich	
Tijorat banklarida kredit operatsiyalari hisobini takomillashtirish.....	482
Sa'dullayeva Asalxon Muzaffarovna	
Ko'p tarmoqli fermer xo'jaliklarining raqobatbardoshlikni baholash usullari	485
Abdulloyev Asliddin Junaydullayevich, Teshayev Mirolim Djumayevich	
Tadbirkorlik subyektlarida soliq yukini optimallashtirish mexanizmi	490
To'xsanov Qudratillo Nozimovich	

Davlat sektorida ichki audit tadbirlarini umumiy rejalashtirish	495
Xamidova Z. U.	
Aholi moliyaviy savodxonligini oshirish va uning ahamiyati.....	501
Xudayarova Xurshida Abdunazarovna	
Kambag'allikni qisqartirishning xorijiy mamlakatlar tajribasi.....	505
Xudoyberdiyev Jamshid Juraboy o'g'li	
Oliy ta'lim muassasalarida buxgalteriya hisobi va ichki auditni takomillashtirish	511
Shaymatova Nargiza Ashurovna	
Raqamli iqtisodiyot sharoitida sug'urta xizmatlari.....	516
Shodmonova Odina G'ofur qizi	
Fuqarolar davlat pensiya ta'minoti tizimining amaldagi holati tahlili.....	520
Sholdarov Dilshod Azimiddin o'g'li	
Aholiga bank xizmatlari ko'rsatishning ijtimoiy ahamiyati.....	525
Eldor Uskanov	
Innovatsion boshqaruvning ilg'or xorijiy tajribalari	530
Yusupova Jamila Karamatdinovna	
Neft-gaz korxonalari moliyaviy-iqtisodiy faoliyati natijalari tahlili ("O'ZBEKNEFTGAZ" AJ misolida)	534
Umurzoqov Jamoliddin Sherbekovich	
Korxonalarda savdo marketing faoliyati samaradorligini baholash	541
Sobirov Azizbek Avzbekovich	
Moliyaviy firibgarliklarga qarshi kurashishda raqamli texnologiyalardan foydalanish imkoniyatlari.....	548
Gadaev Ismat Yadgarovich	
Hududlarda islom iqtisodiyoti tamoyillari asosida amalga oshirilgan investitsion loyihalar: to'siqlar va yechimlar	551
Irgasheva Gulbahor Sodiqovna	
O'zbekistonda investitsiyalardan samarali foydalanish asosida oziq-ovqat sanoati samaradorligini oshirish yo'llari	554
Kobilova Nasiba Xurramovna	
Foreign Economic Relations as a Factor of Effective Functioning of the Economy	561
Bakhodurova Sulkhiya Azizkhodjaevna, Li Marina Rudolfovna, Mukhtarova Donata Ravshanbekovna, Romashkin Roman Anatolyevich	
Modern Approaches to the Organization and Development of the Consumer Services Market	566
Musyeva Shoira Azimovna	
Ishlab chiqarish siklini qisqartirishning iqtisodiy samaradorligi.....	570
Odina Nabiyeвна Tuychiyeva, Nazarova Latofat Toirjon qizi	
Asalarichilik mahsulotlari bozorida marketing strategiyasini amalga oshirish.....	575
Rashidova Xadicha Tursunalievna	
Iqtisodiyotni modernizatsiyalash sharoitida bank faoliyatini iqtisodiy-matematik modellashtirish yo'llari	581
Raxmanov Mexridin Sindarovich	
Korporativ boshqaruv amaliyoti bo'yicha hisobot tuzish bo'yicha xorijiy tajriba	586
Tashmatov Rustam Xusanovich	
Iqtisodiyotda davlat ishtirokini qisqartirish va xususiy tadbirkorlikni rivojlantirish istiqbollari	592
Yuldashev Xusniddin Abdullayevich	
Iqtisodiyotda turizm o'rnini statistik baholash uslubiyoti.....	595
Zilola Jumanova	
Финансовые риски в исламском финансировании для внедрения в Республики Узбекистан	602
Абдуллоев Фуркат Олимджонович	
Блокчейн-технология и информационная безопасность в цифровой экономике Узбекистана.....	607
Кадиров Алишер Исмаилович	
Цифровая платформа как инструмент трансформации бизнес-процессов	611
Раупов Жамшид Рашидович	

O'zbekistonda zamonaviy kabel va sim mahsulotlari ishlab chiqaruvchi korxonalar faoliyatiga nazar.....	617
Rashidova Odina Olimjon qizi	
Современные тенденции развития валютных отношений в Узбекистане	622
Камалов Камолатдин Кахрамонович	
Sug'urta sohasining O'zbekiston iqtisodiyotidagi o'rni	626
Sharobiddinov Akramjon Goyibbayevich	
Kichik biznes va tadbirkorlikni rivojlantirishning xorij tajribasi va undan O'zbekistonda foydalanish yo'nalishlari	630
Fayziyeva Aziza Azamat qizi	
Modeling the Stackelberg strategy in a linear model (linear city) Hotelling.....	635
Musayeva Shaira Azimovna, Usmonova Dilfuza Ilkhomovna	
Mulkning kapitallashuvi darajasini iqtisodiy jihatdan amalga oshirish samaradorligini baholash uslublari.....	644
Norboyev Odil Abrayevich	
Tijorat banklarining kredit portfelini amaliy holati va ekonometrik tahlillari: ATB "Aloqabank" misolida.....	649
Norov Akmal Ruzimamatovich, Norova Nozima Nabiyeвна	
O'zbekistonda "yashil iqtisodiyot" muhitida kreditlash va moliyalashtirish imkoniyatlari	654
Taxir Urkinbayev	
Budjet tashkilotlarida ichki nazorat tizimini tashkil qilishning xususiyatlari.....	658
Abduraxmanov Ramazon Abdullayevich	
Chinese Commercial Banks Experience in Asset Diversification	663
Uktamova Nozima Narzulla kizi	
Sanoat taraqqiyotida ishlab chiqarish korxonalarini ustuvor rivojlantirish istiqbollari.....	667
Yadgarov Akram Akbarovich	
Анализ деятельности коммерческих банков Узбекистана по кредитованию физических лиц.....	673
Базарова Нигора Равшановна	
Mahalliy va xorijiy investitsiyalarni jalb etishning innovatsion jarayonlarga ta'sirini baholash.....	684
Bobobekov Ergash Abdumalikovich	
Raqamli iqtisodiyot sharoitida innovatsiyalarning iqtisodiy samaradorligini oshirish yo'llari	689
Kuziyeva Nargiza Ramazanovna, Xusanov Faxriddin Jamoliddin o'g'li	
Tashqi mehnat migratsiyasi.....	694
O. N. Djurayev	
Raqamli iqtisodiyotda sanoat tarmog'ining davlat tomonidan qo'llab-quvvatlanishini baholash	699
Otaboyeva Dildora	
Nobank kredit tashkilotlarining moliyaviy xizmatlari sifatini oshirishning xorijiy mamlakatlar tajribasi	705
Raimov Xurshid Muxtorovich	
Tijorat banklarida moliyaviy injiniringni qo'llash istiqbollari	711
Saipnazarov Sherbek Shaylavbekovich	
O'zbekiston Respublikasi moliya bozorida tijorat banklari faoliyati: muammo va yechimlar	716
Toymuxamedov Ibroxim Rixsiboevich, Jumaev Islombek Akram o'g'li	
Agrar ta'lim tizimida boshqaruv samaradorligini oshirish yo'llari	723
Boltayev Nurali Shiramatovich, Beglayev Uchqun Xurramovich, Abdiyev Izzat Risqiboyevich	
O'zini o'zi band qilgan shaxslardan olinadigan soliqlarni takomillashtirish orqali yashirin iqtisodiyotni jilovlash masalalari	731
Davranov Iskandar Jumayevich	
Iqtisodiy konsentratsiyalarni tartibga solish va nazorat qilishni takomillashtirish.....	738
Luqmanov Sharifxon A'zam o'g'li	
Role of Private and Public Kindergartens in Early Childhood Development	744
Makhmudova Munisakhon Abbos qizi	
"Yashil" enegriya quvvatlarini barpo etish iqtisodiy barqarorlikni ta'minlash asosi sifatida.....	749
Muminova Elnoraxon Abduraimovna, Umarova Dilnoza Oybek qizi	
Xo'jalik yurituvchi subyektlarda CVP-tahlilni tashkil etishning muammoli jihatlari	754
Qlichev Baxtiyor Pardayevich	

Korxonada likvidlik riskini minimallashtirish orqali uning moliyaviy barqarorligini saqlab qolish	759
Latipova Shaxnoza Maxmudovna	
Развитие международных торгово-экономических связей Республики Узбекистан	766
Ким Татьяна Валерьевна, Гофуржонов Шахрибону Бахромжон кизи	
Kapital qurilishni boshqarish samaradorligini oshirishning dolzarb masalalari	774
A. Bektemirov, M. U. Sarimsoqov	
O'zbekiston mehnat bozorida yoshlarning ish bilan bandlik darajasini oshirish.....	780
Mambetjanov Qahramon Qurbandurdiyevich, Bahromov Shahzod Fazliddinovich	
Роль имиджа в улучшении инвестиционной привлекательности высших учебных заведений.....	787
Жанзаков Бекзот, Жонузиков Мирзабек	
Innovatsion kichik tadbirkorlikni qo'llab-quvvatlash bo'yicha xorij tajribasi va uni mamlakat iqtisodiyotida qo'llash imkoniyati.....	795
Toshaliyeva Saodat Toxirovna, Eshqulova Dilorom Abduravupovna	
Перспективы развития банковского сектора в Узбекистане для иностранных туристов	802
Муминов Шахзод Низомиддинович, Каримова Азиза Махомадризовна	
Innovatsion faoliyat moliyaviy modellari va mexanizmlarini rivojlantirishning konseptual asoslari	806
Ruzibayeva Nargiza Xakimovna	
Qishloq xo'jaligi tarmoqlarini innovatsion rivojlantirish bo'yicha xorijiy tajribalar va ulardan respublikamizda samarali foydalanish yo'llari	814
Ishniyazov Baxrom Normamatovich	
Turistik xizmatlarining o'ziga xos xususiyatlari va marketing tadqiqotlari.....	819
Berdiqulova Iroda Rayimqulovna	
Qoraqalpog'iston qishloq xo'jaligi: asosiy muammolar va rivojlanishining ustuvor yo'nalishlari	823
Yeshimbetov Uktamjon Xudaybergenovich	
Iqtisodiyotning erkinlashtirilishi sharoitlarida kichik biznes sektori rivojlanishining imkoniyatlari.....	832
Botirova R. A., Sirojiddinov I. Q.	
Kriptoalyuta va blokcheyn tadqiqotlari: tendensiyalar va istiqbollar	835
Berdiqulov Jurabek	
Bank risklarni monitoring qilish tizimini takomillashtirish	837
Hamroyev Sherzod Axtamovich	
O'zbekiston hududlariga xorijiy investitsiyalarni jalb qilishda ko'p qavatli "yashil" fermer xo'jaliklarini tashkil etishning ahamiyati	843
Turdimuratova Aziza Alisherovna	
Surxondaryo viloyatining mahalliy budjet daromadlarini oshirish yo'llari va uni arima modeli asosida prognozlash.....	846
Abdunazarova Shahnoza Norqo'chqor qizi	
Qishloq xo'jaligi tarmog'ining mamlakat iqtisodiyotidagi o'rni va undagi tarkibiy o'zgarishlarni statistik baholash.....	856
Zakirova Umida Maxamadaminovna	
O'zbekiston Respublikasida xizmat ko'rsatish korxonalarining ijtimoiy-iqtisodiy mohiyati	863
Pardayev Jamshid Muzaffarovich	
Turizm bozorini rivojlantirishda mehnat bozorining tutgan o'rni va ahamiyati	872
Berdiqulova Iroda Rayimqulovna, Berdikulov Jurabek	
Проблемы расчета определения и планирования прибыли предприятий в условиях модернизации экономики	876
Алиева С.С.	

XORIJIY INVESTITSİYALARNI JALB ETISHDA INVESTITSION MUHIT JOZIBADORLIGINI OSHIRISHGA NAZARIY QARASHLAR

A. Bektemirov

I.f.d., Samarqand iqtisodiyot va servis instituti "Investitsiya va innovatsiyalar" kafedrası mudiri, professor

A. A. Abdurahmonov

Samarqand iqtisodiyot va servis instituti
tayanch doktoranti

Annotatsiya: Mazkur maqolada bugungi kunda xorijiy investitsiyalarni jalb etishda investitsion muhit va uning jozibadorligini oshirishning nazariy asoslari yoritib berilgan. Jumladan investitsion muhit jozibadorligini oshirishdagi muammolar va ularni bartaraf etish yo'llari tizimlashtirilgan.

Kalit so'zlar: siyosiy vorislik, moslashuvchan mehnat tizimi, raqamli kanallardan foydalanish; bashorat qilinadigan siyosiy muhitni yaratish; shaffoflik va oshkoralikni rivojlantirish; ishbilarmon doiralar bilan muloqot; iqtisodiyotni liberallashtirish, infratuzilmani rivojlantirish; moliya sektorini rivojlantirish; ta'lim va kadrlar; reklama va marketing.

Abstract: This article describes the theoretical basis for improving the investment environment and its attractiveness for attracting foreign investment today. In particular, the problems of increasing the attractiveness of the investment environment and ways to overcome them are systematized.

Key words: political continuity, flexible labor system, use of digital channels; creating a predictable political environment; development of transparency and openness; communication with business circles; economic liberalization; infrastructure development; development of the financial sector; training and personnel; advertising and marketing.

Аннотация: В данной статье описаны теоретические основы повышения инвестиционной среды и ее привлекательности для привлечения иностранных инвестиций сегодня. В частности, систематизированы проблемы повышения привлекательности инвестиционной среды и пути их преодоления.

Ключевые слова: политическая преемственность, гибкая система труда, использование цифровых каналов; создание предсказуемой политической среды; развитие прозрачности и открытости; общение с деловыми кругами; либерализация экономики; развитие инфраструктуры; развитие финансового сектора; обучение и персонал; реклама и маркетинг.

KIRISH

Zamonaviy jahon iqtisodiyoti globallashtirish, texnologik innovatsiyalar va jahon iqtisodiy munosabatlaridagi o'zgarishlar bilan bog'liq doimiy muammolar va imkoniyatlarga duch kelmoqda. Shu nuqtayi nazardan xorijiy investitsiyalarni jalb etish mamlakatning barqaror iqtisodiy rivojlanishining asosiy omillaridan biriga aylanmoqda.

Bugungi kunda xorijiy investorlar uchun investitsiya muhitining jozibadorligini oshirish jadal iqtisodiy o'sish va rivojlanishga intilayotgan ko'plab mamlakatlar uchun strategik ustuvor vazifa hisoblanadi

Xorijiy sarmoya nafaqat iqtisodiy o'sishni rag'batlantirish, balki texnologik bilimlarni kengaytirish, mehnat unumdorligini oshirish va yangi ish o'rinlari yaratish imkoniyatiga ega. Xorijiy investitsiyalar ko'plab mamlakatlarning iqtisodiy rivojlanishida muhim rol o'ynaydi, yangi ish o'rinlari yaratish, innovatsiyalar va ishlab chiqarish o'sishiga hissa qo'shadi. Biroq xorijiy investitsiya-larni jalb qilish barqarorlik, shaffoflik va investorlar huquqlarini himoya qilishni ta'minlaydigan qulay investitsiya muhitini talab etadi. Shu nuqtayi nazardan aynan shu yo'nalishda chuqur tadqiqotlar asosida ma'lum chora-tadbirlar ishlab chiqish zarurati mazkur tadqiqotning dolzarbligini belgilab beradi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR TAHLILI

Qulay investitsion muhitni yaratish masalasini tadqiq qilishda avvalo investitsion muhit to'g'risidagi fikr mulohazalarni tahlil qilaylik. Iqtisodiy adabiyotlarda investitsion muhit, bugungi kunda uni yaxshilash choralari to'g'risida ko'plab fikr-mulohazalar keltirilgan. Ularning asosiylariga to'xtalamiz.

Rossiyalik iqtisodchi olimlar G.A.Aleksandrov, I.V.Vyakina, G.G.Skvorsovalarning fikriga ko'ra investitsion muhit "... bu mintaqaning investitsiya muhitini shakllantiradigan investitsiya faoliyatining bir qator bashoratli xususiyatlari bilan belgilanadigan barqaror tendensiyalar majmuidir" ^[1]. Ular "... investitsion jozibadorlikni tashkil etuvchi asosiy komponentlar ikki xususiyatdan tashkil topadi: investitsion risk va investitsion slohiyat" ^[1], – deb o'z fikrlarini rivojlantiradi. Yana bir Rossiyalik olim L.N. Chaynikova o'z tadqiqotlarida hududning raqobatbardoshligini uning investitsion muhiti bilan bog'laydi ^[2]. Olima A.I. Biryukova o'z tadqiqotlarini hududning sanoat sektorida investitsion jozibadorlikni baholashning o'ziga xos uslubiya to'xtaladi ^[3]. Iqtisodchi M.G.Bolenchuk esa o'z tadqiqotlarida investitsion muhit mexanizmini takomillashtirish yo'llariga to'xtalib, unga ta'sir ko'rsatadigan omillarni tahlil qilgan ^[4]. Tadqiqotchi A.V. Girinskiy korxona miqyosida investitsion faollikni tahlil qilib, korxonaga kiritiladigan investitsiyalarning turli xil muqobil shakllari nuqtayi nazaridan ko'rib chiqilgan. Shu bilan birga korxona investitsiyalarini tadbirkorlik faoliyati samarasi sifatida qarash mumkinligini ko'rsatib beradi ^[5].

Shuningdek, mamlakatimizning yetuk iqtisodchi olimlaridan M.Q.Pardayev, o'z tadqiqotlarida innovatsion-investitsion faollikni oshirishning dolzarb masalalariga to'xtalgan ^[6]. Sh.I.Mustafaqulov esa investitsion jozibadorlikni oshirishning ilmiy-uslubiy tomonlarini tadqiq qilgan ^[7]. Iqtisodchi olim D.S.Almatova o'z tadqiqotlarida tadbirkorlik faoliyatini rivojlantirishda investitsiyalarni jalb etishning mintaqaviy omillarini yoritib bergan ^[8]. D.Sh.Bababekova, B.O. Tursunovlar esa raqobatbardosh iqtisodiyotni shakllantirishda investitsiyalarning muhim ilmiy jihatlari ochib bergan ^[9]. F.U.Umarov innovatsion-investitsion faollikning muhim tomonlarini tadqiq qilib, ularning tadbirkorlik faoliyatidagi o'rnini ko'rsatib bergan ^[10].

TADQIQOT METODOLOGIYASI

Tadqiqotlar davomida tahlil va sintez, induksiya va deduksiya, ilmiy mushohada usullaridan foydalanilgan.

TAHLIL VA NATIJALAR

Investitsion muhit – investorlarning o'z mablag'larini ma'lum bir mamlakat yoki mintaqaga investitsiya kiritish to'g'risidagi qaroriga ta'sir qiluvchi omillar majmuidir.

Xorijiy sarmoyani jalb qilish iqtisodiyotni rivojlantirish uchun, shubhasiz, foyda keltiradi. Bu, birinchi navbatda, iqtisodiy o'sishga olib keladi, yangi korxonalar barpo etilishiga, ishlab chiqarish va infratuzilmaning kengayishiga yordam beradi, bu esa iqtisodiy o'sishning tezlashishiga olib keladi. Ikkinchidan, texnologik innovatsiyalar, yangi texnologiyalar va boshqaruv usullarini joriy etish, mahalliy korxonalarning samaradorligi va raqobatbardoshligini oshirishga olib keladi. Uchinchidan, yangi ish o'rinlarini yaratishga ko'maklashish orqali xorijiy investitsiyalarni jalb qilish, bu ishsizlikni kamaytiradi va ijtimoiy barqarorlikni ta'minlaydi.

Qulay sarmoyaviy muhitni yaratish ko'plab mamlakatlar uchun asosiy strategik ustuvor vazifa bo'lsa-da, ko'pincha bu jarayonga to'sqinlik qiladigan qator kamchiliklar va to'siqlar mavjud. Qulay investitsiya muhitini yaratish va yaxshilashdagi asosiy kamchiliklar qatoriga quyidagilarni kiritish mumkin.

- byurokratik to'siqlar: haddan tashqari byurokratiya va biznesni ro'yxatdan o'tkazishning murakkab tartiblari potensial investorlarni to'xtatib qo'yishi va investitsiya qarorlarini qabul qilish jarayonini sekinlashtirishi mumkin;
- qonunchilikdagi o'zgarishlarni oldindan aytib bo'lmaslik: qonun hujjatlariga va soliq siyosatiga oldindan ogohlantirmasdan o'zgartirishlar beqarorlik va investorlar uchun xavfni oshirishi mumkin;
- intellektual mulkni himoya qilishning yetarli emasligi: intellektual mulkni himoya qilishning yetarli emasligi mahsulotlarni nusxalash va qalbakilashtirish tufayli raqobatdosh ustunliklarni yo'qotishdan qo'rqqan investorlarni tushkunlikka solishi mumkin;

- korrupsiya: hukumatdagi korrupsiyaning yuqori darajasi adolatli va ochiq ishbilarmonlik muhitiga to'sqinlik qilishi, chet ellik investorlarning ishtiyoqini kamaytirishi mumkin;
- infratuzilmaning yetarli emasligi: rivojlangan transport, energetika va kommunikatsiya infratuzilmasining yetishmasligi investitsiya loyihalarini amalga oshirishni sekinlashtirishi va xarajatlarni ko'paytirishi mumkin;
- moliyaviy manbalardan foydalanishdagi qiyinchiliklar: kreditlar va investitsiya fondlaridan foydalanishning cheklanganligi investitsiya loyihalarini amalga oshirish va kapital jalb qilishni qiyinlashtirishi mumkin;
- inson kapitalining yetarli darajada rivojlanmaganligi: ishchi kuchining past darajadagi bilimi va malakasi yuqori texnologiyali investitsiya loyihalarini amalga oshirishga to'sqinlik qilishi mumkin;

Bu kamchiliklarni bartaraf etish davlat, jamiyatning birgalikdagi sa'y-harakatlarini talab etadi. Tarkibiy islohotlarni amalga oshirish, huquqiy tizimni takomillashtirish, korrupsiyaga qarshi kurashish va infratuzilmani rivojlantirish ana shu to'siqlarni bartaraf etish va investorlar uchun yanada qulay muhit yaratishga xizmat qiladigan chora-tadbirlarning bir qismidir.

Investitsion muhitni yaxshilashda eng avvalo siyosiy barqarorlikka va oshkoralikka erishish muhim rol o'ynaydi, chunki ular uzoq muddatli sarmoyaviy qarorlar qabul qilish uchun asos bo'lib, investorlarda ishonch uyg'otadi.

Siyosiy barqarorlik va oshkoralikni oshirishning asosiy chora-tadbirlari quyidagilardan iborat:

1. Bashorat qilinadigan siyosiy muhitni yaratish.
2. Shaffoflik va oshkoralikni rivojlantirish.
3. Ishbilarmon doiralar bilan muloqot.
4. Iqtisodiyotni liberallashtirish.
5. Infratuzilmani rivojlantirish.
6. Moliya sektorini rivojlantirish.
7. Ta'lim va kadrlar.
8. Reklama va marketing.

Bashorat qilinadigan siyosiy muhitni yaratish demokratik institutlarning rivojlanishi, inson huquqlarining ta'minlanishi va qonun ustuvorligiga asoslanadi. Uni beshta asosiy yo'nalishga ajratish mumkin:

- demokratik institutlarni mustahkamlash;
- siyosiy institutlarning barqarorligi;
- siyosiy jarayonning shaffofligi;
- huquqiy barqarorlikni qo'llab-quvvatlash;
- siyosiy vorislik.

Shaffoflik va oshkoralikni rivojlantirish – boshqaruvning ochiq mexanizmlarini joriy etish, aholi uchun axborotdan foydalanish va qarorlar qabul qilishda jamoatchilik ishtirokini ta'minlashdir.

Shaffoflik va oshkoralikni rivojlantirishga yordam beradigan asosiy nuqtalar quyidagilar hisoblanadi:

- hukumat va uning faoliyatining ochiqdigi;
- axborot va ommaviy axborot vositalari erkinligi;
- qaror qabul qilishda jamoatchilik ishtiroki;
- korrupsiyaga qarshi kurash;
- trening va ma'lumot.

Shaffoflik va ochiqlikni rivojlantirish sarmoyaviy muhitni yaxshilash va xorijiy investitsiyalarni jalb etishning muhim omilidir. Bu chora-tadbirlar nafaqat investorlarning ishonchini qozonish uchun shart-sharoit yaratibgina qolmay, balki iqtisodiy taraqqiyot va ijtimoiy barqarorlikka ijobiy ta'sir ko'rsatuvchi ochiq va mas'uliyatli jamiyatni rivojlantirishga ham xizmat qiladi.

Ishbilarmon doiralar bilan muloqot. Tadbirkorlar va biznes vakillari qimmatli tajriba va biznes yuritishda duch keladigan real muammolar bo'yicha tajriba va bilimlarga ega bo'lgani uchun sarmoya kiritish uchun yanada qulay muhit yaratishda ishbilarmon doiralar bilan muloqot muhim o'rin tutadi. Ishbilarmon doiralar bilan muloqot investitsiya muhitini yaxshilashga yordam beradigan bir necha usullar mavjud:

- muammolar va to'siqlarni aniqlash;
- samarali siyosatni ishlab chiqish;
- biznes muhitini yaxshilash;
- barqarorlikni ta'minlash;
- innovatsiyalar va biznesni rivojlantirishni qo'llab-quvvatlash.

Iqtisodiyotni liberallashtirish: iqtisodiyotni erkinlashtirish xorijiy sarmoyalarni jalb qilishda muhim rol o'ynaydi, chunki u o'zining jozibadorligi va yuqori daromad olish salohiyati bilan investorlarni jalb qiluvchi erkin va ochiq bozor muhitini yaratadi. Investitsiyalarni jalb qilishda iqtisodiyotni liberallashtirish rolining asosiy jihatlari quyidagilarda ko'rinadi:

- byurokratik jarayonlarni soddalashtirish;
- xorijiy investitsiyalar uchun ochiqlik;
- qulay investitsiya muhitini yaratish.

Infratuzilmani rivojlantirish: infratuzilmani rivojlan-tirish mamlakatni investorlar uchun yanada jozibador qilishda muhim rol o'ynaydi. Samarali va rivojlangan infratuzilma biznesning yanada samarali ishlashi uchun sharoit yaratadi va investitsiya loyihalarini muvaffaqiyatli amalga oshirish uchun zarur resurslar bilan ta'minlaydi. Bizningcha, infratuzilmani rivojlantirishda quyidagilarga e'tibor qaratish lozim:

- transport infratuzilmasi;
- energiya infratuzilmasi;
- aloqa infratuzilmasi;
- ijtimoiy infratuzilma;
- atrof-muhit infratuzilmasi.

Moliya sektorini rivojlantirish: kuchli va rivojlangan moliya sektori kapital, investitsiyalarni sug'urtalash va investitsiya faolligini ta'minlovchi boshqa moliyaviy xizmatlardan foydalanish imkonini beradi. Investitsion faollikni rag'batlantirishda moliya sektorini rivojlantirish muhim o'rin tutadi, chunki u investitsiya loyihalarini amalga oshirish uchun zarur bo'lgan kapital, moliyaviy vositalar va xizmatlardan foydalanishni ta'minlaydi. Bizning fikrimizcha, quyidagi usullar moliya sektorini rivojlantirish imkoniyatini beradi:

- moliyalashtirishga kirish;
- investitsion imkoniyatlarni yaratish;
- investitsion muhitni yaxshilash;
- investitsion muhitni yaxshilash;
- infratuzilma loyihalarini moliyalashtirish;
- treninglar va maslahatlar.

Ta'lim va kadrlar. Yuqori texnologiyali investitsiyalar va innovatsion loyihalarni jalb etishda kadrlar bilimi va malakasini oshirish hal qiluvchi rol o'ynaydi. Buning uchun quyidagilarga asosiy e'tiborni qaratish zarur:

- malakali ishchi kuchini yaratish;
- innovatsiyalarni rag'batlantirish;
- tadbirkorlikni qo'llab-quvvatlash;
- moslashuvchan mehnat tizimi;
- biznes bilan hamkorlik.

Reklama va marketing. Samarali reklama va marketing kampaniyalari potensial investorlar e'tiborini mamlakatning sarmoyaviy imkoniyatlariga jalb qilishda muhim rol o'ynaydi. Bunda quyidagi usullardan foydalanish mumkin:

- mamlakat imijini shakllantirish;
- investitsion imkoniyatlarni rag'batlantirish;
- biznes hamjamiyatini qo'llab-quvvatlash;
- raqamli kanallardan foydalanish;
- xalqaro agentliklar bilan hamkorlik.

Amalga oshirilgan tadqiqotlardan olingan natijalar investitsion muhit jozibadorligini oshirishda katta amaliy ahamiyat kasb etadi.

XULOSA VA TAKLIFLAR

Tadqiqotlar natijalariga ko'ra quyidagi xulosa va takliflarni berish maqsadga muvofiq:

1. Siyosiy barqarorlik va oshkorlik investorlarda ishonch hissini uyg'otadi va bu uzoq muddatli sarmoyaviy qarorlar qabul qilish uchun asos bo'ladi.
2. Shaffoflik va ochiqlikni rivojlantirish investorlarning ishonchini qozonish uchun shart-sharoit yaratadi hamda iqtisodiy taraqqiyot va ijtimoiy barqarorlikka ijobiy ta'sir ko'rsatadi.
3. Ishbilarmon doiralar bilan muloqot nafaqat sarmoya uchun yanada qulay muhit yaratish, balki davlat va tadbirkorlar o'rtasidagi ishonchni mustahkamlaydi.
4. Iqtisodiyotni liberallashtirish yanada ochiq, raqobatbardosh va dinamik investitsion muhitni yaratadi.
5. Infratuzilmani rivojlantirish muvaffaqiyatli biznes uchun zarur shart-sharoitlarni ta'minlaydi va bozorlar, resurslar va texnologiyalarga kirishni osonlashtiradi.
6. Moliya sektorini rivojlantirish investitsiya faolligini rag'batlantiradi va iqtisodiy o'sishni jadallashtiradi.
7. Kadrlar bilimi va malakasini oshirish yuqori texnologiyali investitsiyalarni jalb etish va innovatsiyalarni rag'batlantirishda asosiy omil hisoblanadi.
8. Faol reklama va marketing faoliyati mamlakatning jahon miqyosida ko'rinishini oshirishga, potensial investorlar e'tiborini jalb qilishga va ishonchli va istiqbolli sarmoyaviy sherik sifatida qulay obro'ga ega bo'lishga yordam beradi.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. Г.А.Александров И.В.Вякина Г.Г.Скворцова Инвестиционный климат региона: сущности составляющие // Российское предпринимательство. № 16(214)/ август 2012. С98-103
2. Чайникова Л.Н. Методологические и практические аспекты оценки конкурентоспособности региона: монография. –Тамбов: Изд-во Тамбовского государственного технического университета. 2008. – 148 с.
3. Бирюкова А.И. Оценка инвестиционной привлекательности промышленного сектора региона. Автореферат дисс. канд.экон. наук. – Иркутск, 2004.
4. М.Г.Боленчук Совершенствование механизма развития инвестицион-ного климата России//Инновации и инвестиции. №6. 2021, С.184-186.
5. А.В. Гиринский Некоторые вопросы инвестиционной активности предприятия//“Молодой ученый” международный научный журнал. № 14 (252) / 2019 С.88-90.
6. M.Q.Pardayev, T.X. Mamasoatov, O.M.Pardayev Modernizatsi, diversifikatsiya va innovatsiya –iqtisodiy o'sishning muhim omillari. Monografiya, Toshkent. "Navro'z" nashriyoti, 2014.
7. Mustafaqulov Sh.I. "O'zbekistonda investitsion muhit jozibadorligini oshirishning ilmiy-uslubiy asoslarini takomillashtirish" mavzusidagi doktorlik dissertatsiya ishi avtoreferati. – Toshkent. 2017.
8. Almatova D.S. "Mintaqalarda tadbirkorlik faoliyatini rivojlantirishga investitsiyalarni jalb etishni takomillashtirish" mavzusidagi doktorlik dissertatsiya ishi avtoreferati. – Toshkent. 2018.
9. Bababekova D.Sh, Tursunov B.O. Faol investitsiyalar va ijtimoiy rivojlanish orqali raqobatbardosh iqtisodiyotni shakllantirish yo'nalishlari. Ilmiy-ommabop risola. – T.: "Iqtisod-Moliya". 2019. 40 b.
10. Umarov F.U. Innovatsion-investitsiya faol tadbirkorlikning muhim omili. "Iqtisodiyot va innovatsion texnologiyalar" ilmiy elektron jurnali. №1, yanvar-fevral, 2018-yil.

Jurnal sayti: <https://yashil-iqtisodiyot-taraqqiyot.uz>

Yashil

IQTISODIYOT va TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, siyosiy, ilmiy, ommabop jurnal

Ingliz tili muharriri: Feruz Hakimov

Musahhih: Xondamir Ismoilov

Sahifalovchi va dizayner: Iskandar Islomov

2024. № 4

© Materiallar ko'chirib bosilganda "Yashil" iqtisodiyot va taraqqiyot" jurnali manba sifatida ko'rsatilishi shart. Jurnalda bosilgan material va reklamalardagi dalillarning aniqligiga mualliflar ma'sul. Tahririyat fikri har vaqt ham mualliflar fikriga mos kelamasligi mumkin. Tahririyatga yuborilgan materiallar qaytarilmaydi.

Mazkur jurnalda maqolalar chop etish uchun quyidagi havolalarga maqola, reklama, hikoya va boshqa ijodiy materiallar yuborishingiz mumkin.

Materiallar va reklamalar pullik asosda chop etiladi.

El.Pochta: sq143235@gmail.com

Bot: [@iqtisodiyot_77](https://t.me/@iqtisodiyot_77)

Tel.: 93 718 40 07

Jurnalga istalgan payt quyidagi rekvizitlar orqali obuna bo'lishingiz mumkin. Obuna bo'lgach, [@iqtisodiyot_77](https://t.me/@iqtisodiyot_77) telegram sahifamizga to'lov haqidagi ma'lumotni skrinshot yoki foto shaklida jo'natishingizni so'raymiz. Shu asosda har oygi jurnal yangi sonini manzilingizga jo'natamiz.

"Yashil" iqtisodiyot va taraqqiyot" jurnali 03.11.2022-yildan O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Adminstratsiyasi huzuridagi Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan №566955 reyestr raqami tartibi bo'yicha ro'yxatdan o'tkazilgan.

Litsenziya raqami: №046523. PNFL: 30407832680027

Manzilimiz: Toshkent shahar, Mirzo Ulug'bek tumani
Kumushkon ko'chasi, 26-uy.

Jurnalning ilmiyligi:

"Yashil" iqtisodiyot va taraqqiyot" jurnali

O'zbekiston Respublikasi Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar vazirligi huzuridagi Oliy attestatsiya komissiyasi rayosatining 2023-yil 1-apreldagi 336/3-sonli qarori bilan ro'yxatdan o'tkazilgan.